

Számítógépes

Látás

01

Számítógépes látórendszerek

Dr. Szemenyei Márton

Adjunktus

2022

Előadó

Dr. Szemenyei Márton

Adjunktus

szemenyei@iit.bme.hu

IB411

(463) 4025

Tantárgyinfók

Tárgy központi oldala: Teams & Moodle

Diák

Jegyzet

Kérdések

Adatlap

<https://portal.vik.bme.hu/kepzes/targyak/VIIIMA07>

Javasolt irodalom

Online közzétett jegyzet (html és pdf)

Számonkérések

ZH

Április 11. (hétfő) 18-20, jelenléti (feltehetően)

Igaz-hamis, sorbarendezés, párosítás, rajz, felsorolás

40% (32/80p) kell az aláíráshoz

Pót: Április 27. (szerda) 18-20, jelenléti (feltehetően)

Pótpót csak annak van, aki legalább egyszer eljött ZH-ra!!!

Vizsga

80p + 20p a ZH-ról

40% (40/100p) kell (15 pontonként 1 jegy)

Házi feladat

Önvezető autós feladatok

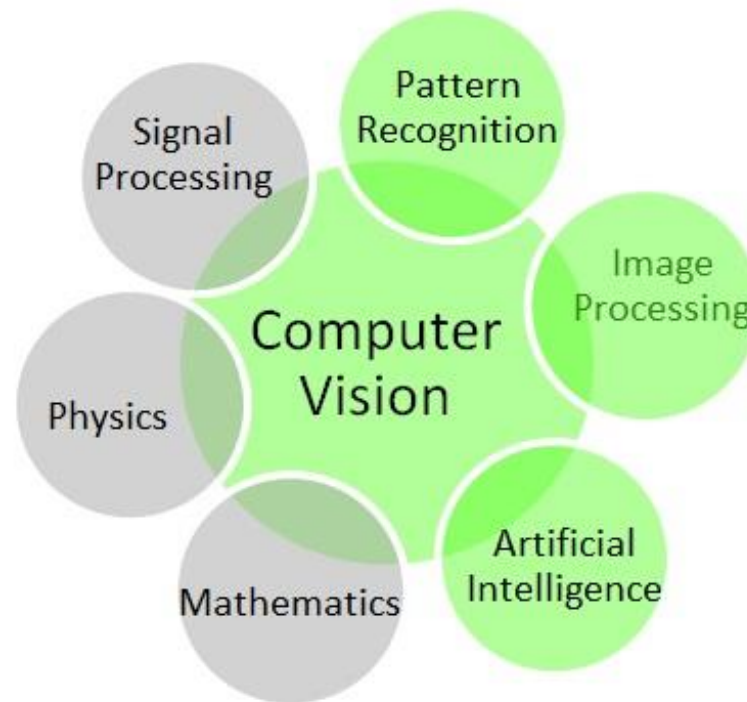
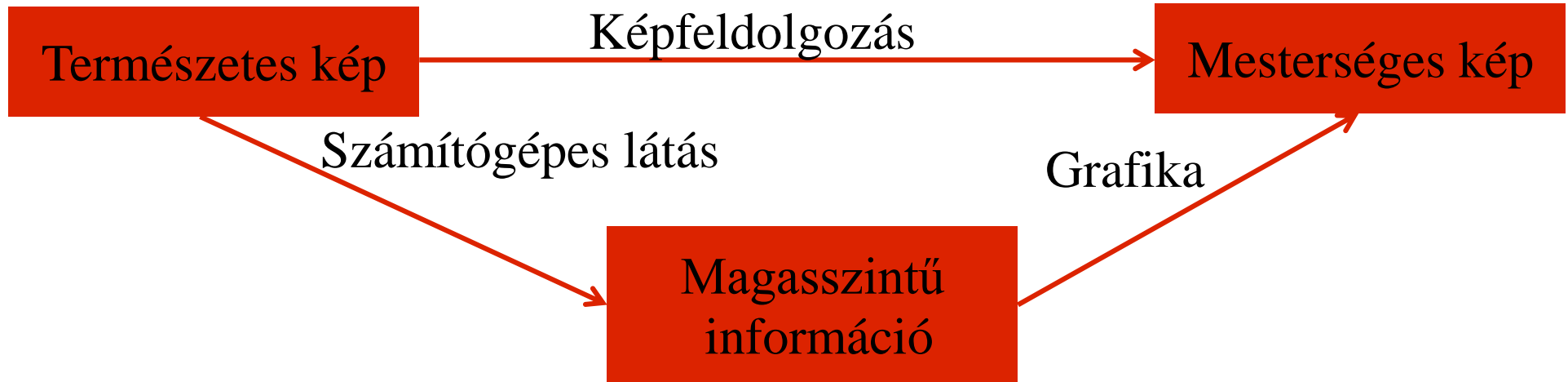
Szegmentálás, Objektumdetektálás, 3D követés

Fontos paraméterek:

- Opcionális
- 4 fős csapatok
- Megajánlott jegy: Kiváltja a ZH-t és a Vizsgát
- Bemutató pótlási héten
- Jelentkezni 2. hét vasárnapig lehet (teams/email, csapattagok neve, Neptun kód)
- Házira való jelentkezés automatikusan pótpótra jogosít

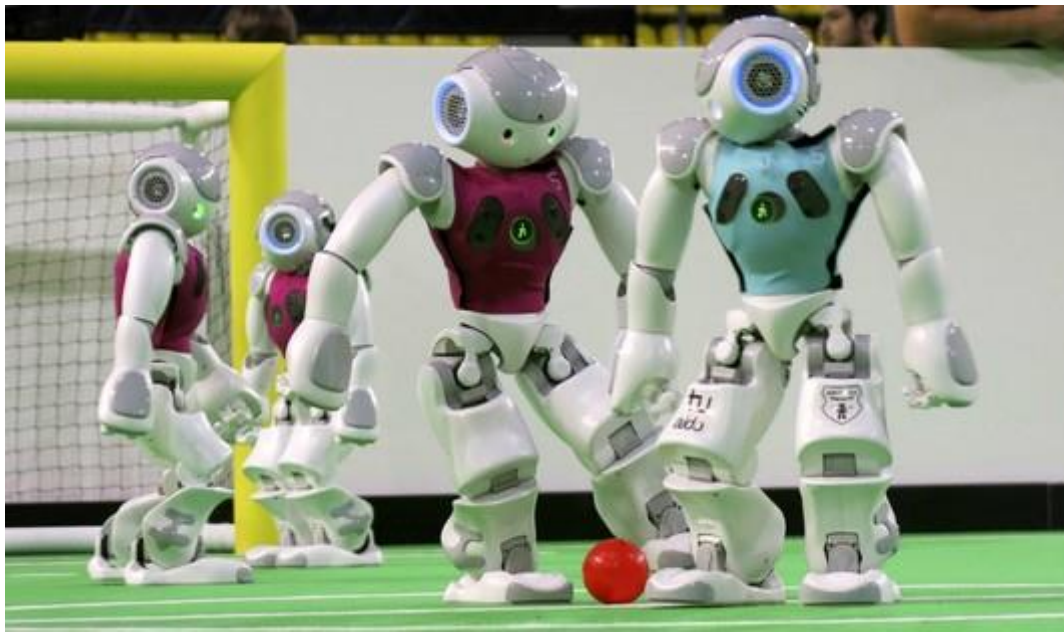
Számítógépes látás

Számítógépes látás

Számítógépes látás

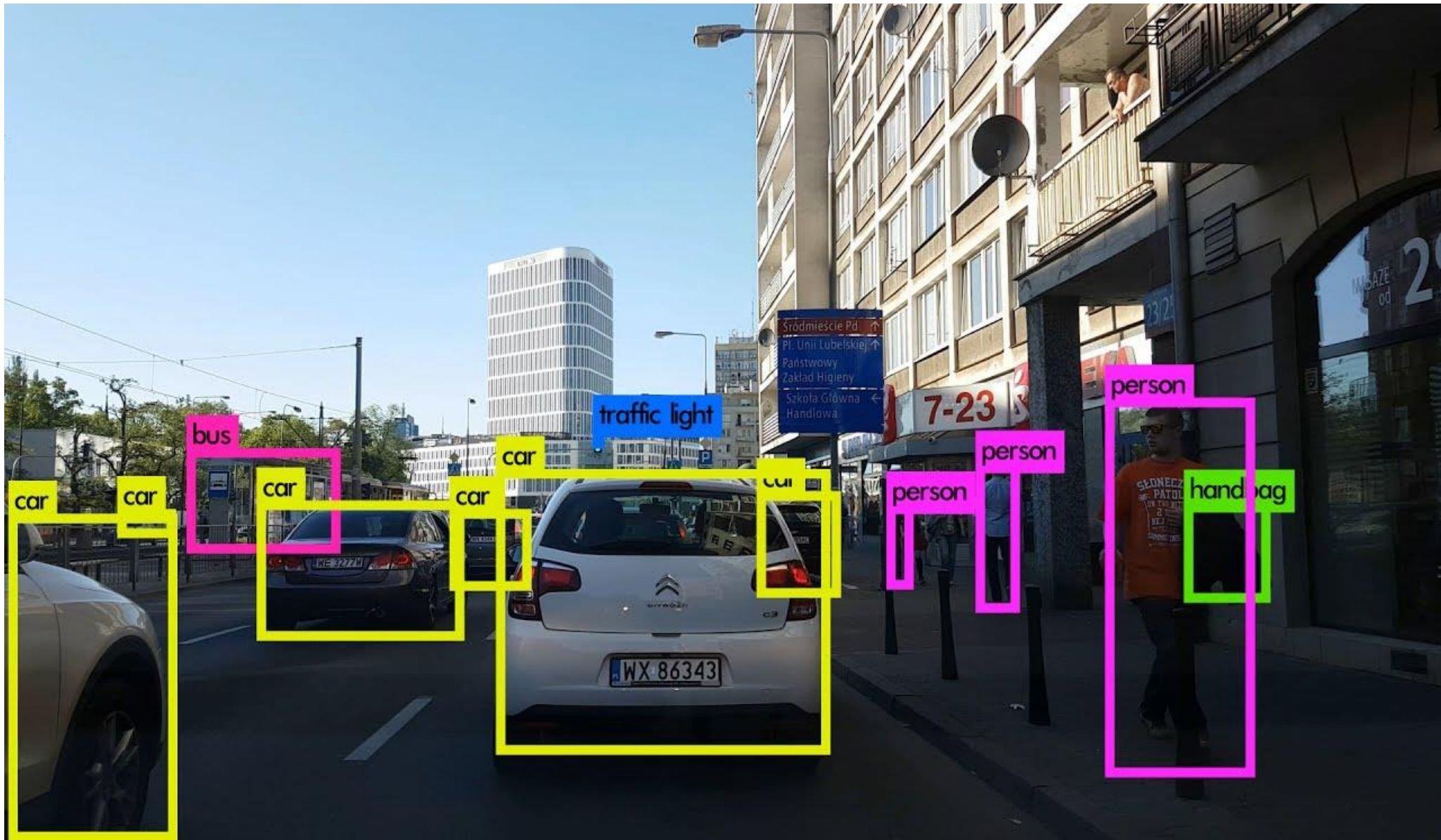
Osztályozás

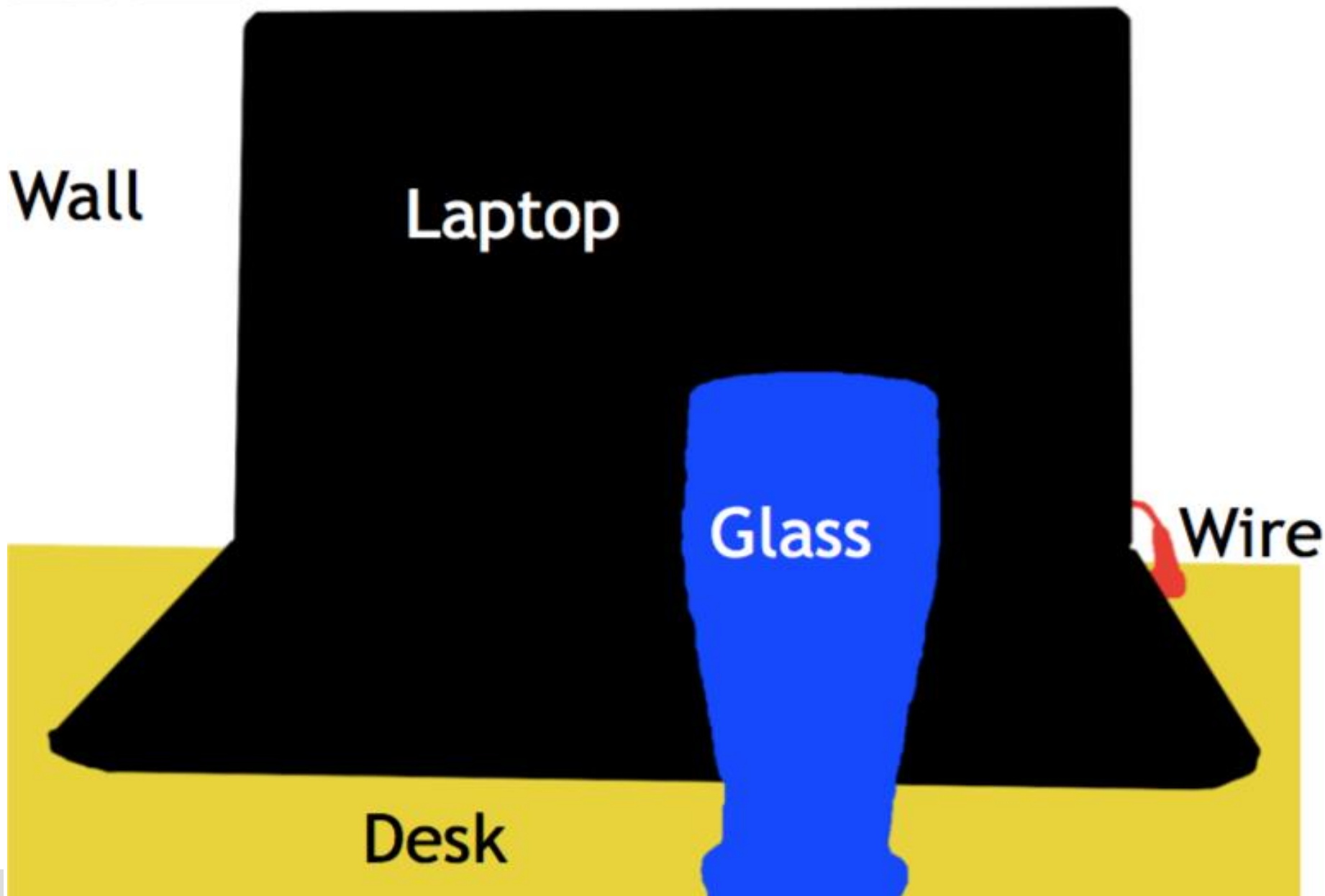

→ Macska

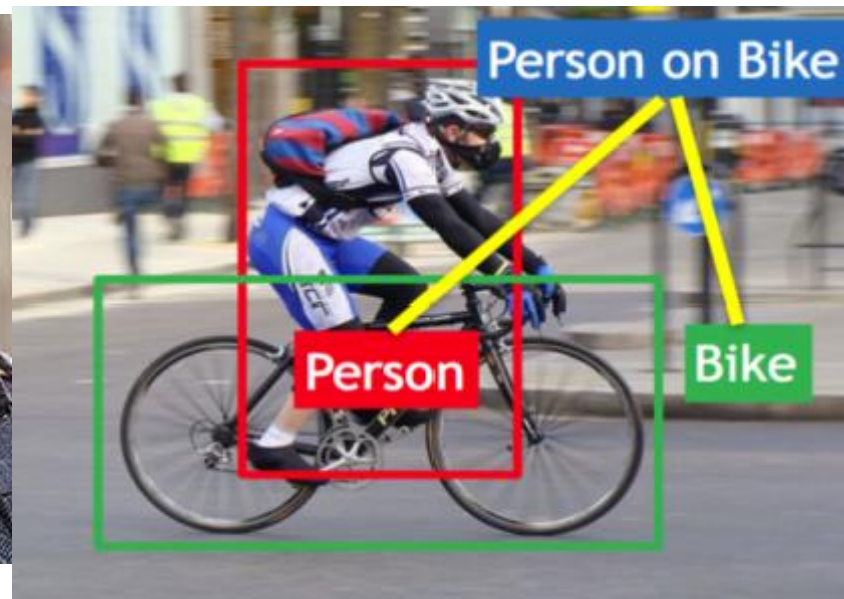
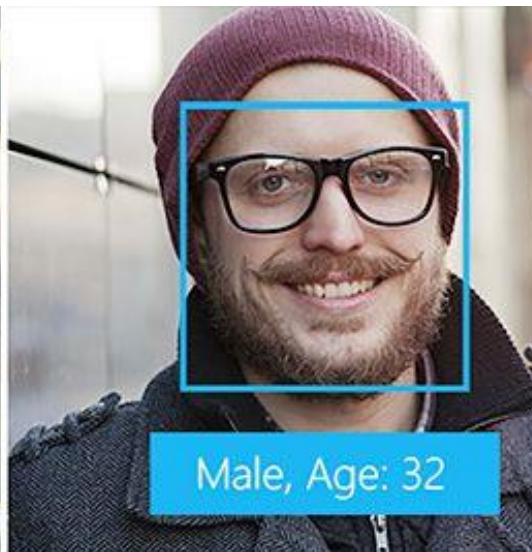
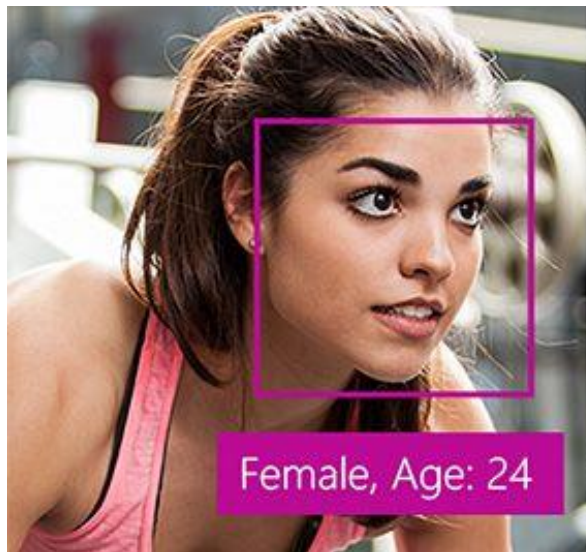
Detekció

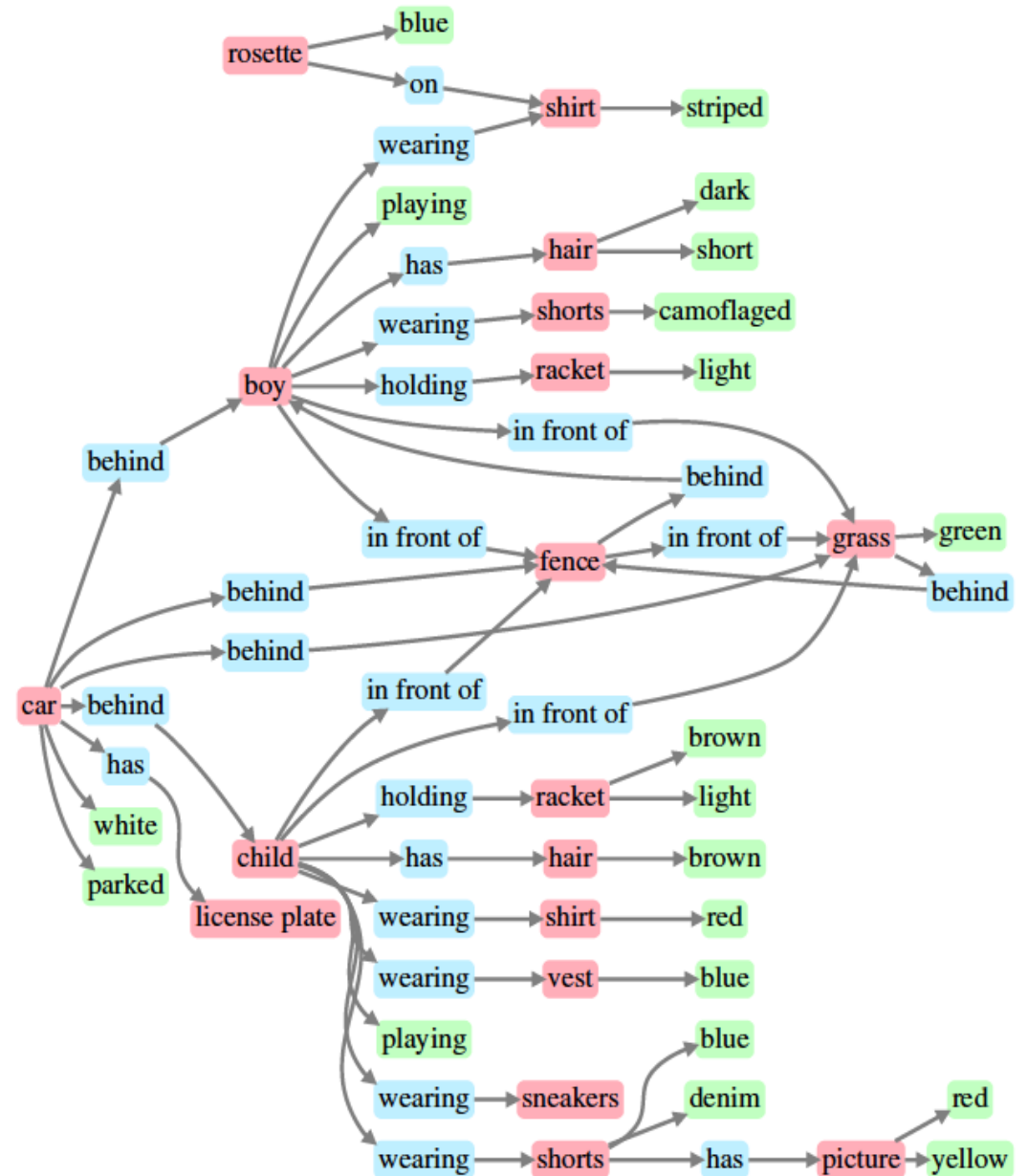
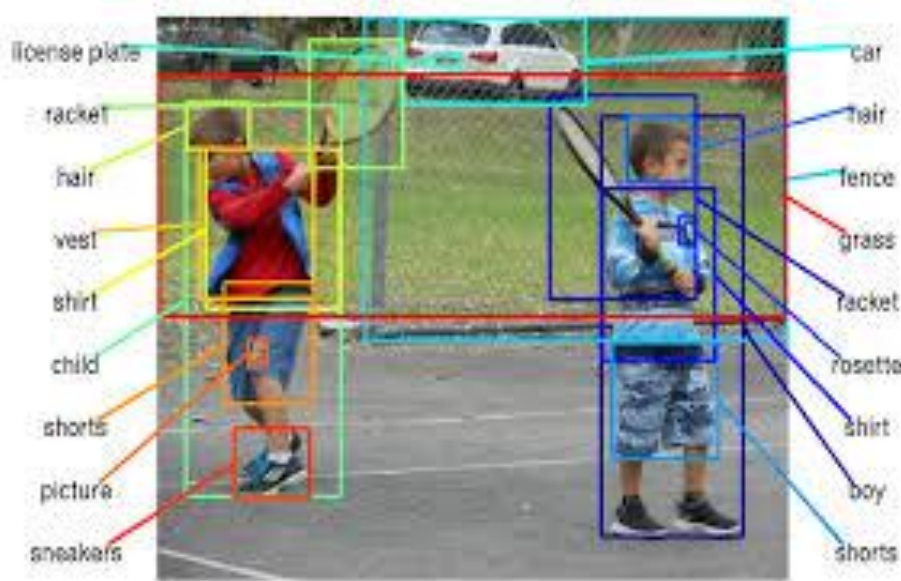
Szegmentáció

Számítógépes Látás

Értelmezés

Értelmezés

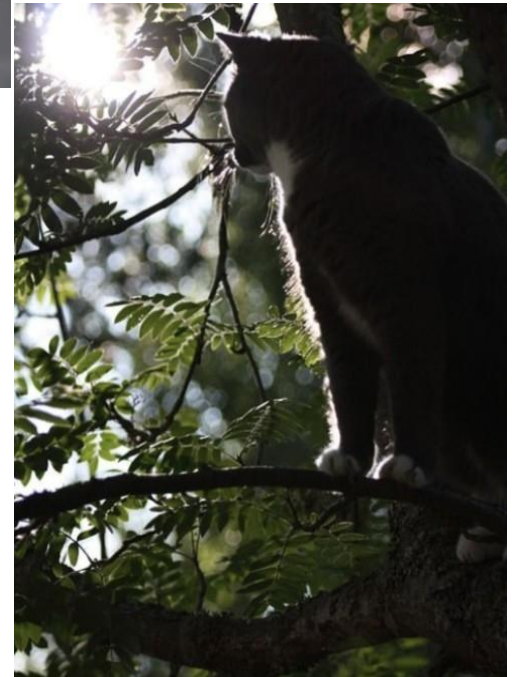

Probléma: Szemantikus Gát


```
[[105 112 108 111 104 99 106 99 96 103 112 119 104 97 93 87]
 [ 91 98 102 106 104 79 98 103 99 105 123 136 110 105 94 85]
 [ 76 85 90 105 128 105 87 96 95 99 115 112 106 103 99 85]
 [ 99 81 81 93 120 131 127 100 95 98 102 99 96 93 101 94]
 [106 91 61 64 69 91 88 85 101 107 109 98 75 84 96 95]
 [114 108 85 55 55 69 64 54 64 87 112 129 98 74 84 91]
 [133 137 147 103 65 81 80 65 52 54 74 84 102 93 85 82]
 [128 137 144 140 109 95 86 70 62 65 63 63 60 73 86 101]
 [125 133 148 137 119 121 117 94 65 79 80 65 54 64 72 98]
 [127 125 131 147 133 127 126 131 111 96 89 75 61 64 72 84]
 [115 114 109 123 150 148 131 118 113 109 100 92 74 65 72 78]
 [ 89 93 90 97 108 147 131 118 113 114 113 109 106 95 77 80]
 [ 63 77 86 81 77 79 102 123 117 115 117 125 125 130 115 87]
 [ 62 65 82 89 78 71 80 101 124 126 119 101 107 114 131 119]
 [ 63 65 75 88 89 71 62 81 120 138 135 105 81 98 110 118]
 [ 87 65 71 87 106 95 69 45 76 130 126 107 92 94 105 112]
 [118 97 82 86 117 123 116 66 41 51 95 93 89 95 102 107]
 [164 146 112 80 82 120 124 104 76 48 45 66 88 101 102 109]
 [157 170 157 120 93 86 114 132 112 97 69 55 70 82 99 94]
 [130 128 134 161 139 100 109 118 121 134 114 87 65 53 69 86]
 [128 112 96 117 150 144 120 115 104 107 102 93 87 81 72 79]
 [123 107 96 86 83 112 153 149 122 109 104 75 80 107 112 99]
 [122 121 102 80 82 86 94 117 145 148 153 102 58 78 92 107]
 [122 164 148 103 71 56 78 83 93 103 119 139 102 61 69 84]]
```

Nehézség: Megvilágítás

Nehézség: Deformáció

Nehézség: Takarás

Nehézség: Osztályon belüli variáció

Tárgy célja

Hogy hívjuk meg a függvényt? → „Google”

Összefüggések

Miérték

Hogyanok

Mitek

Melyiketek

Cél: Látás

Ütemezés terve

1-7. előadás + 1 gyakorlat

Hagyományos számítógépes látás

8-11. előadás + 1 gyakorlat

Intelligens látórendszerek

Zárthelyi dolgozat, április 11.

12-14. előadás + 1 gyakorlat

3D látás

15-16. előadás + 1 gyakorlat

Valós idejű látás eszközei

Ütemezés terve

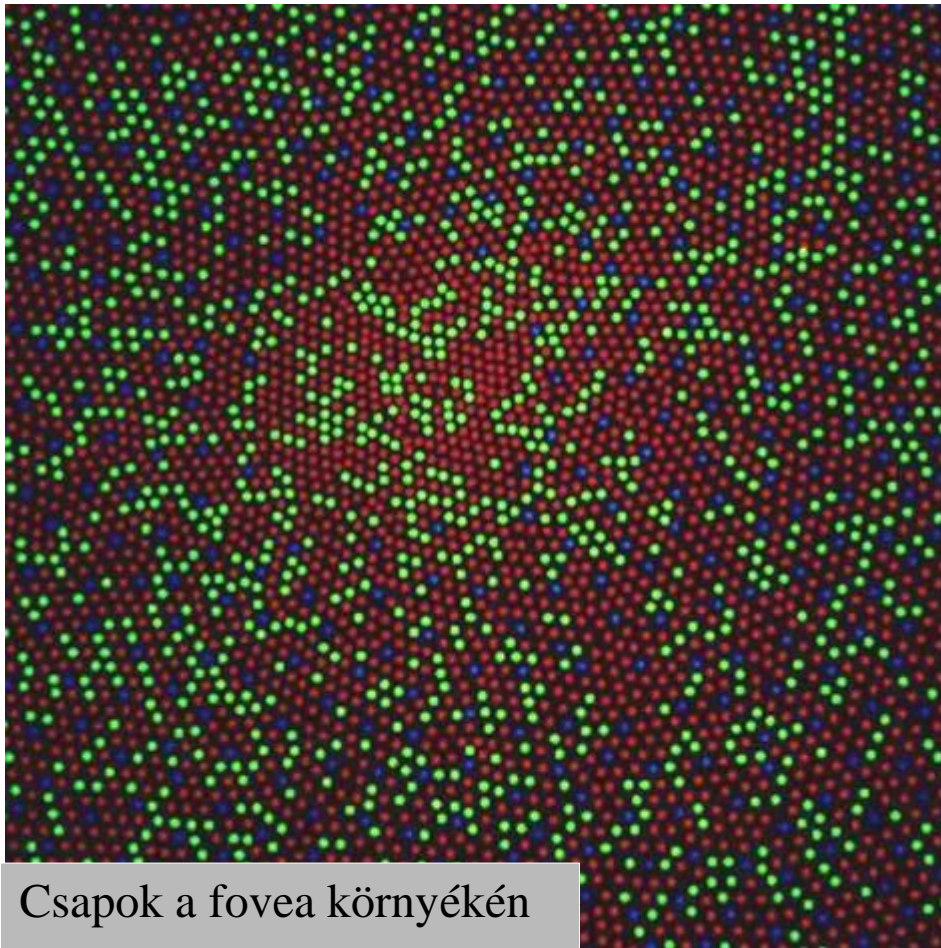
Hét	Kedd	Csütörtök
1	Bevezetés	
2	Képjavítás	Frekvenciatartomány
3	Képjellemzők	
4	Detektálás, Követés	Szegmentálás
5	Bináris Képek	
6	Neurális Hálózatok	Hagyományos Látás
7	Konvolúciós Neurális Hálók	
8	Deep Learning a Gyakorlatban	Magas szintű Látás
9	Deep Learning	
10	Tavaszi szünet	Kameramodell és Kalibráció
11	3D Rekonstrukció	
12	3D Feldolgozás	3D Látás
13	Hardverek	
14	TPU, FPGA	CUDA

Hagyományos látás

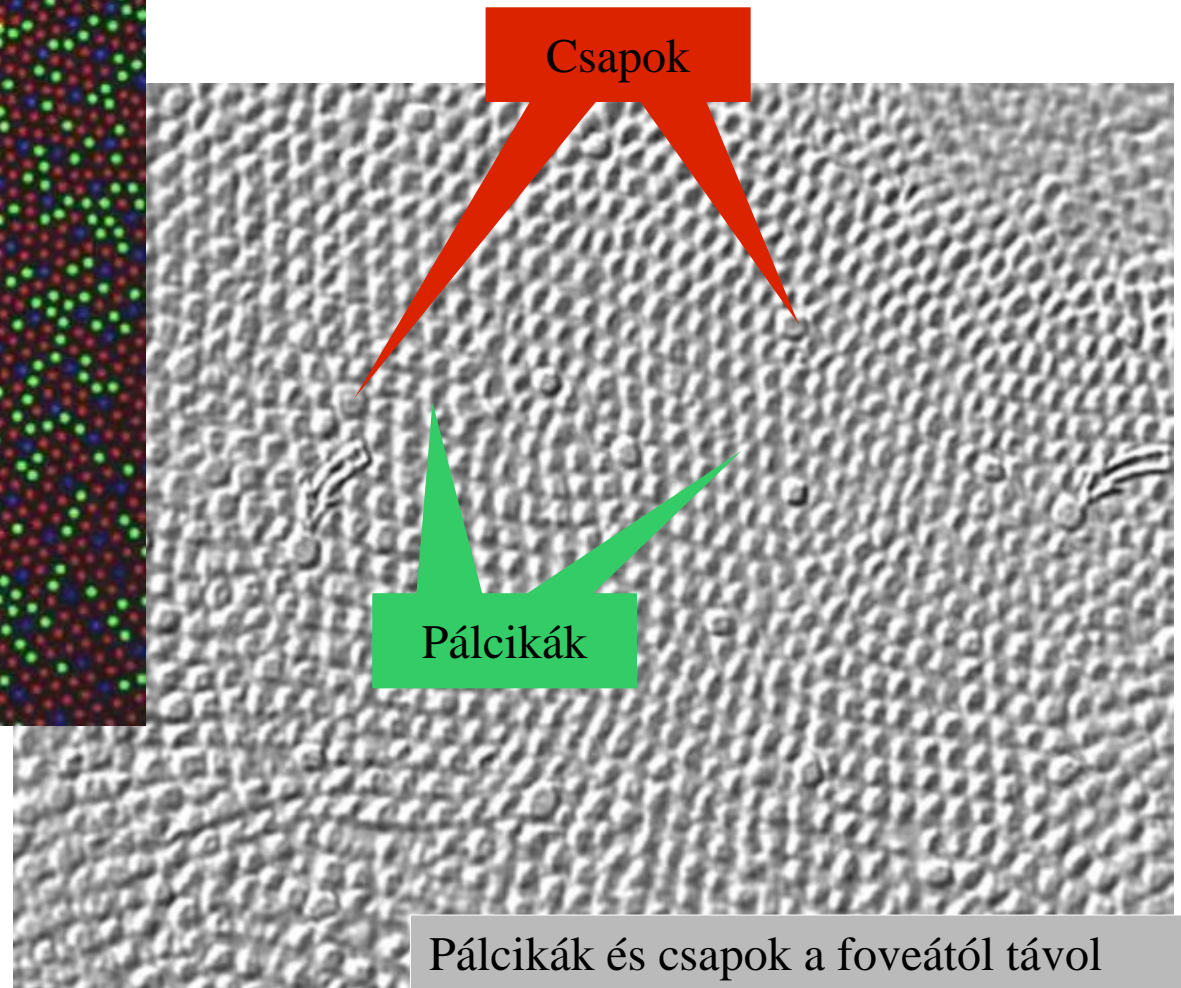

Kép, ahogy az ember látja

Csapok a fovea környékén

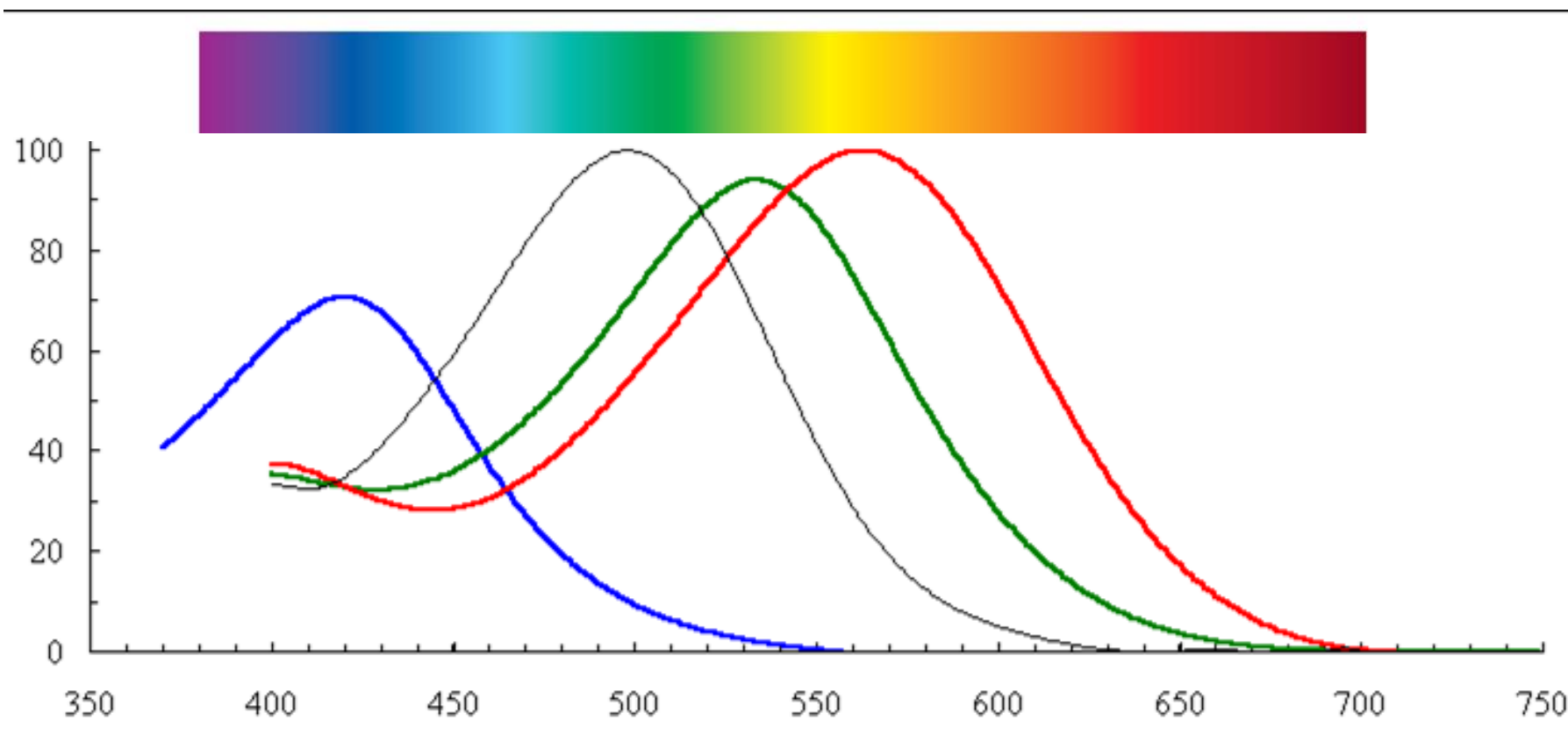
Csapok

Pálcikák

Pálcikák és csapok a foveától távol

Emberi színlátás

Fotodióda

Minden dióda érzékelő

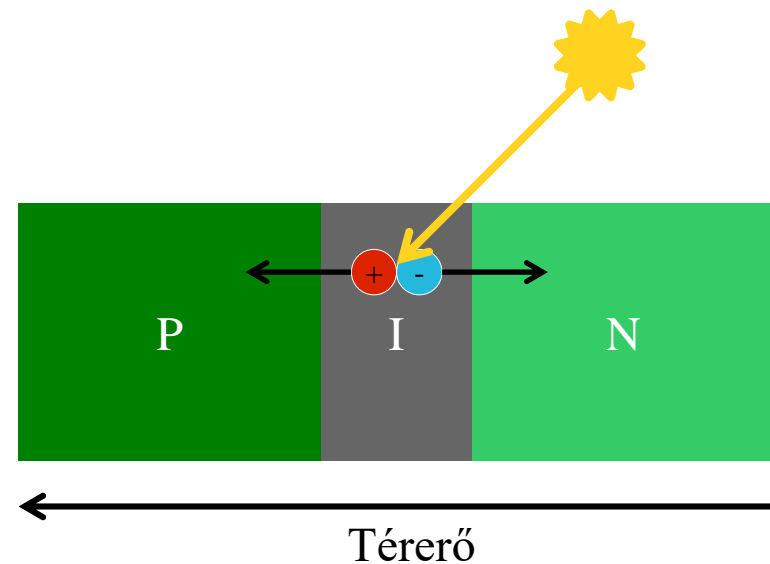
Fotovoltaikus mód

Fotovezető mód

Gyorsabb reakció

Nagyobb zaj

Fototranzisztor

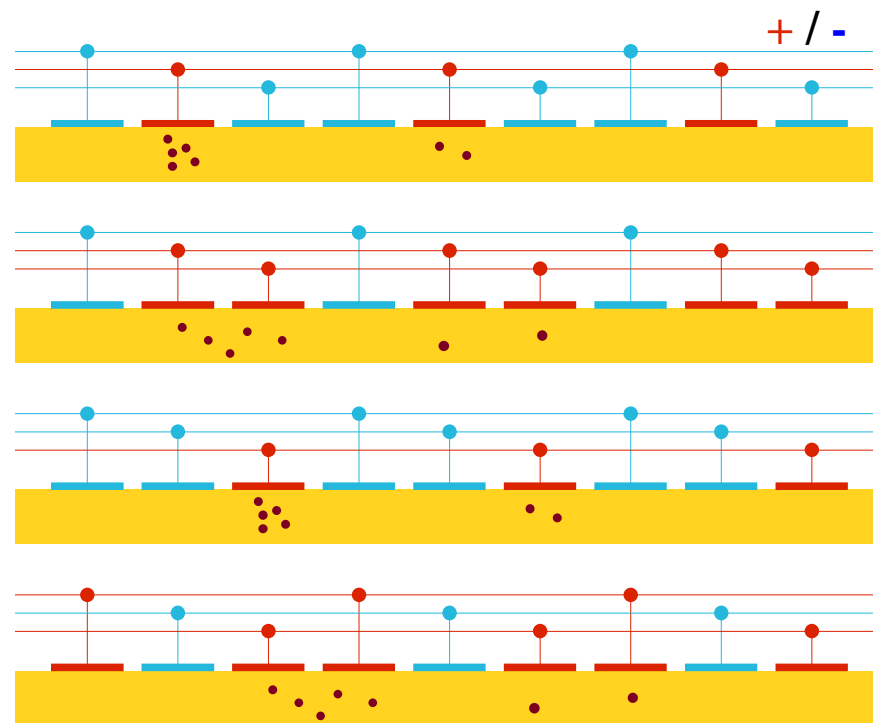
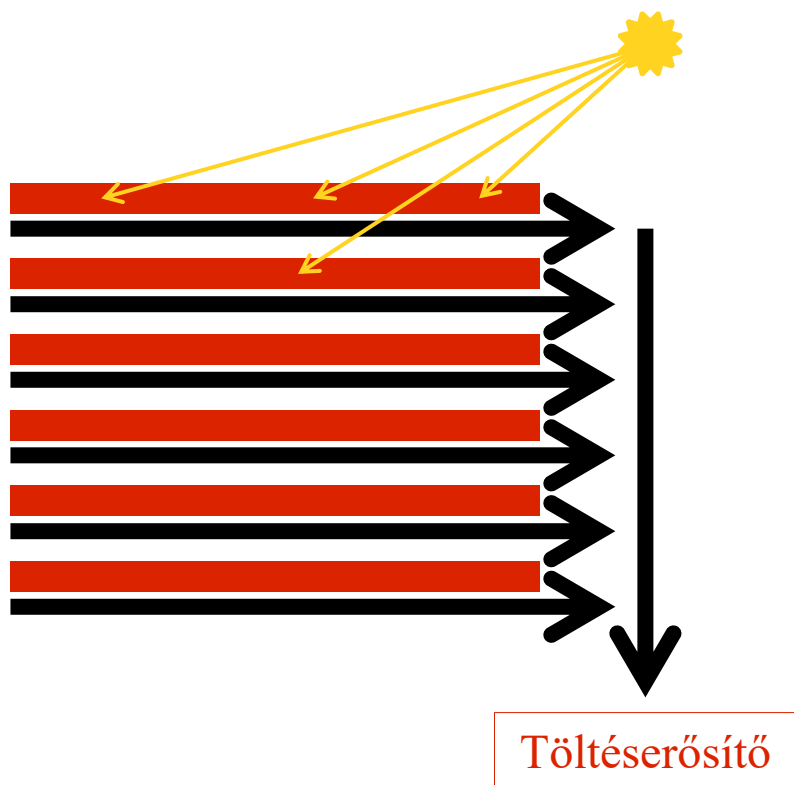

CCD

Töltéscsatolt eszközök (Charge-Coupled Device)

Analóg léptető regiszterek

CCD típusok

Full frame CCD

Nincs pixelenkénti tárolás
Külső zár szükséges

Frame-transfer CCD

CCD a fotoérzékelők mögött

Interline CCD

CCD a fotoaktív oszlopok között (rosszabb felbontás)

CMOS

Előnyök és hátrányok

Kisebb fogyasztás

Kisebb késleltetés

Olcsóbb kivitel

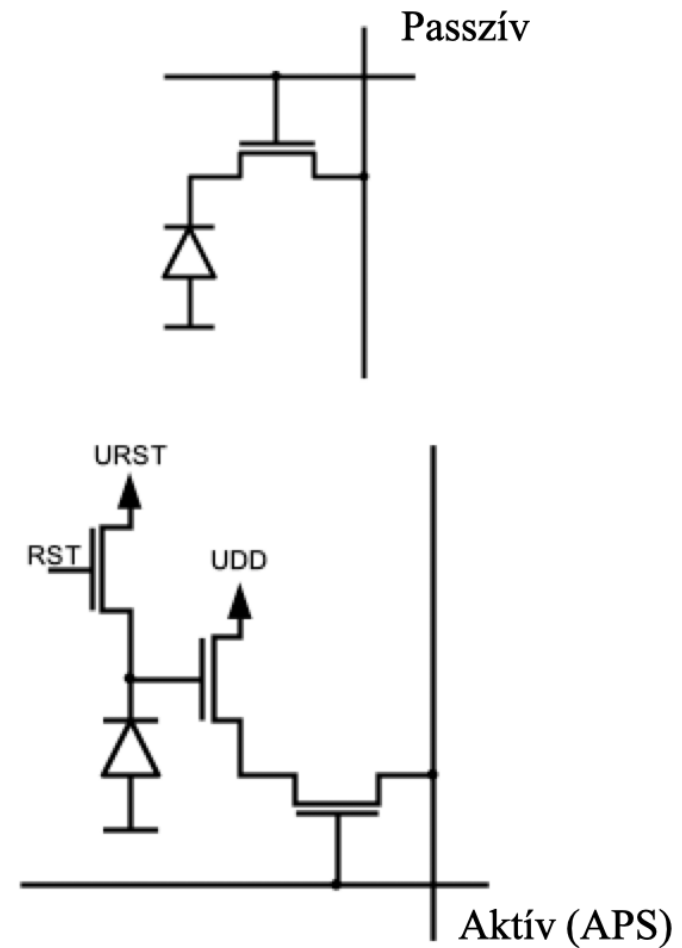
Nagyobb sebesség

Nagyobb zaj

Kisebb érzékenység

Pixelszintű előfeldolgozás

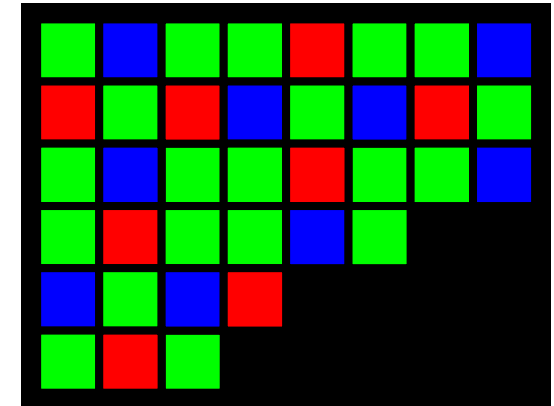
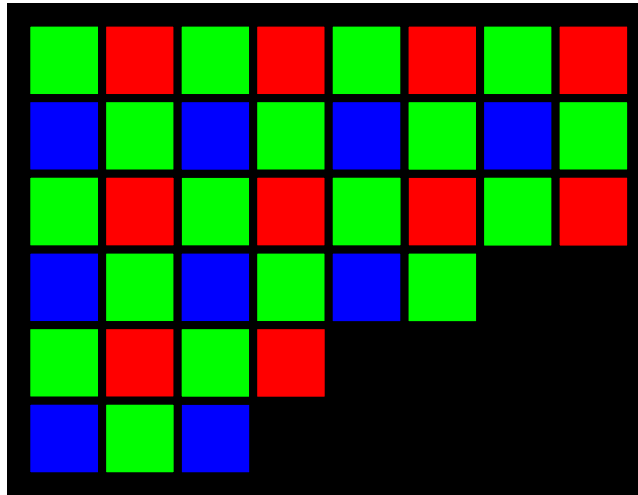
CNN, AER...

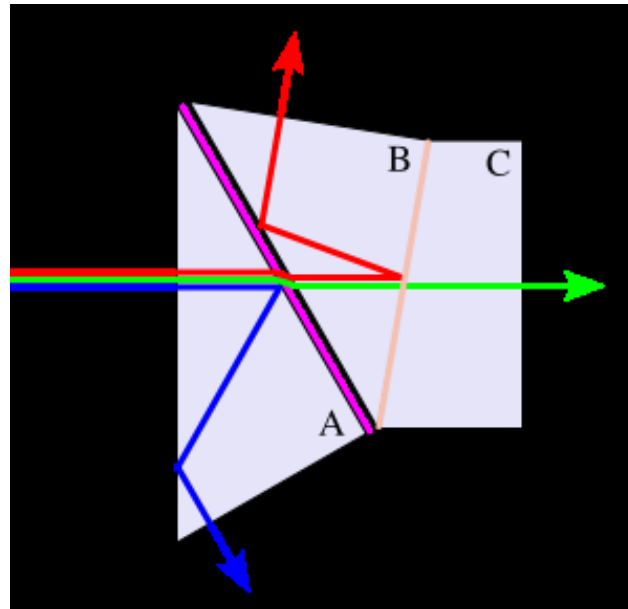
Színes kamerák

Bayer

3CCD

Vonal CCD

Kameratípusok

Érzékenységi tartomány

Látható tartomány

Infra

Térbeliség

Hagyományos (2D)

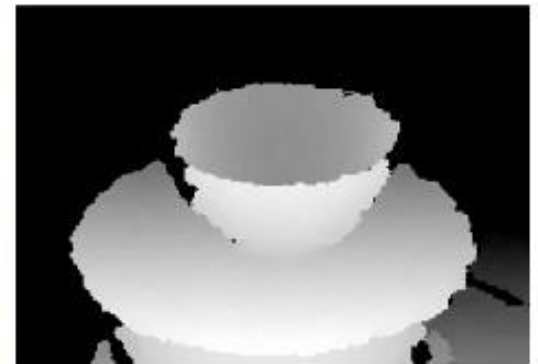
Vonalkamera (1D)

Mélység szenzorok (3D)

Sztereó kamera

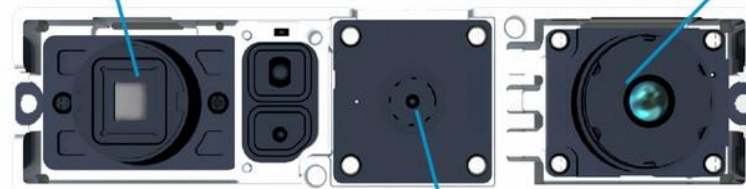
Strukturált fény

LIDAR

Projector

IR Sensor

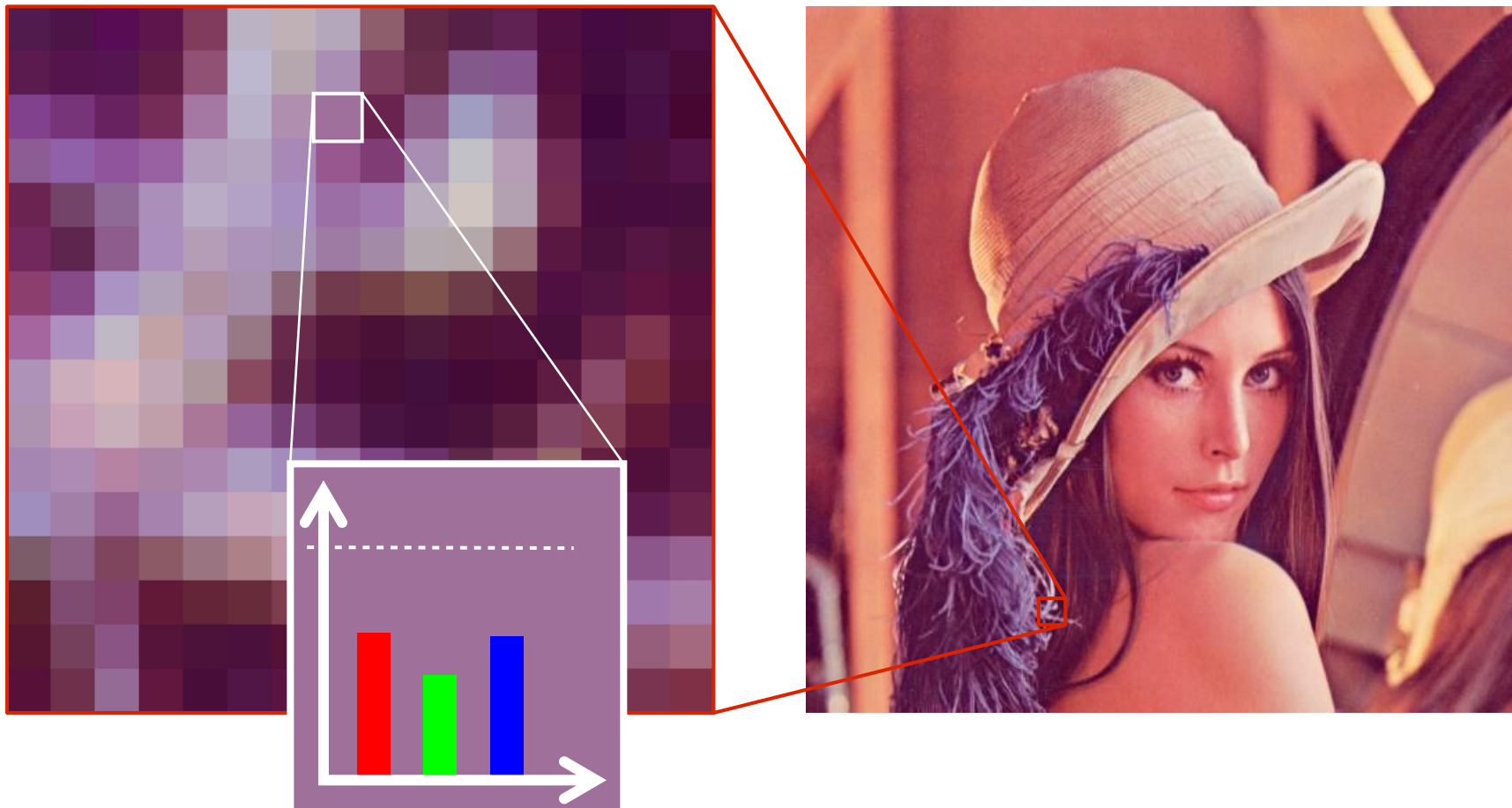

RGB Sensor

Kép

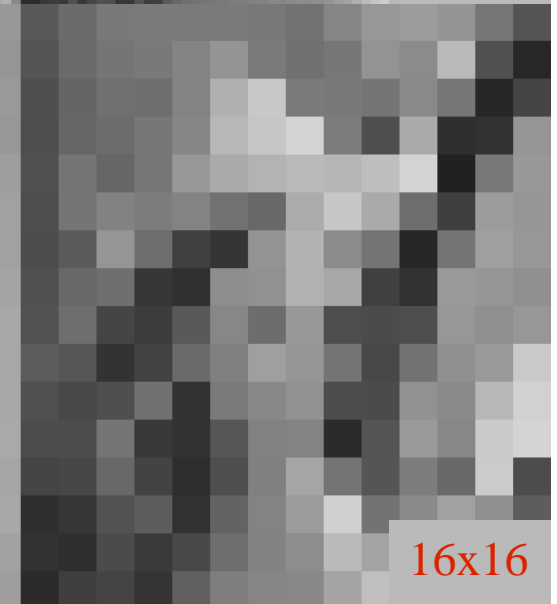
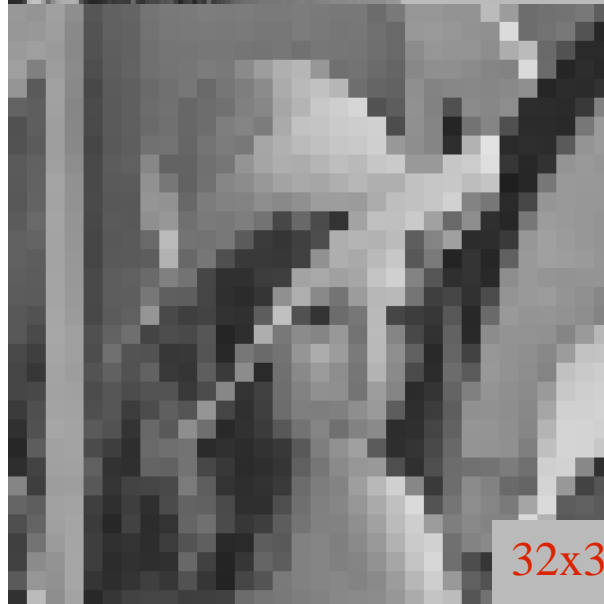

Tipikusan: 1D/2D/3D tömb (pixel-/voxeltömb)

Felbontás

Bitmélység

1Bites kép, Dithering

Digitális zaj

8x-os átlagolás

Videofolyam

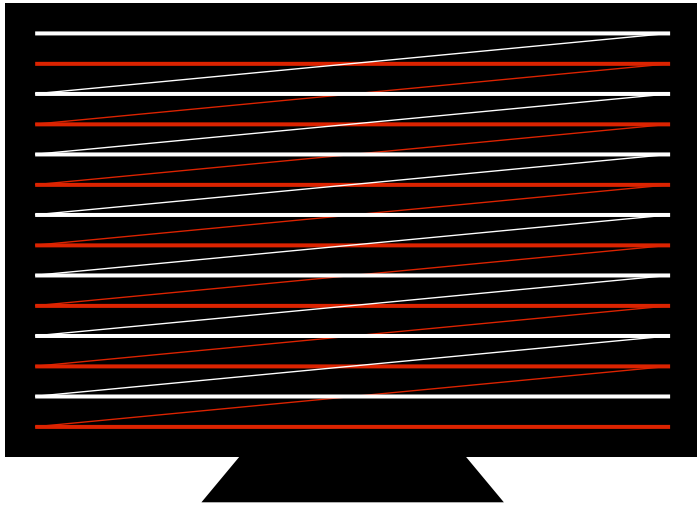
Tipikusan: Képek sorozata (DE...)

Interlace

Cél: Időbeli felbontás duplázása
TV szabványok!

1. keret

2. keret

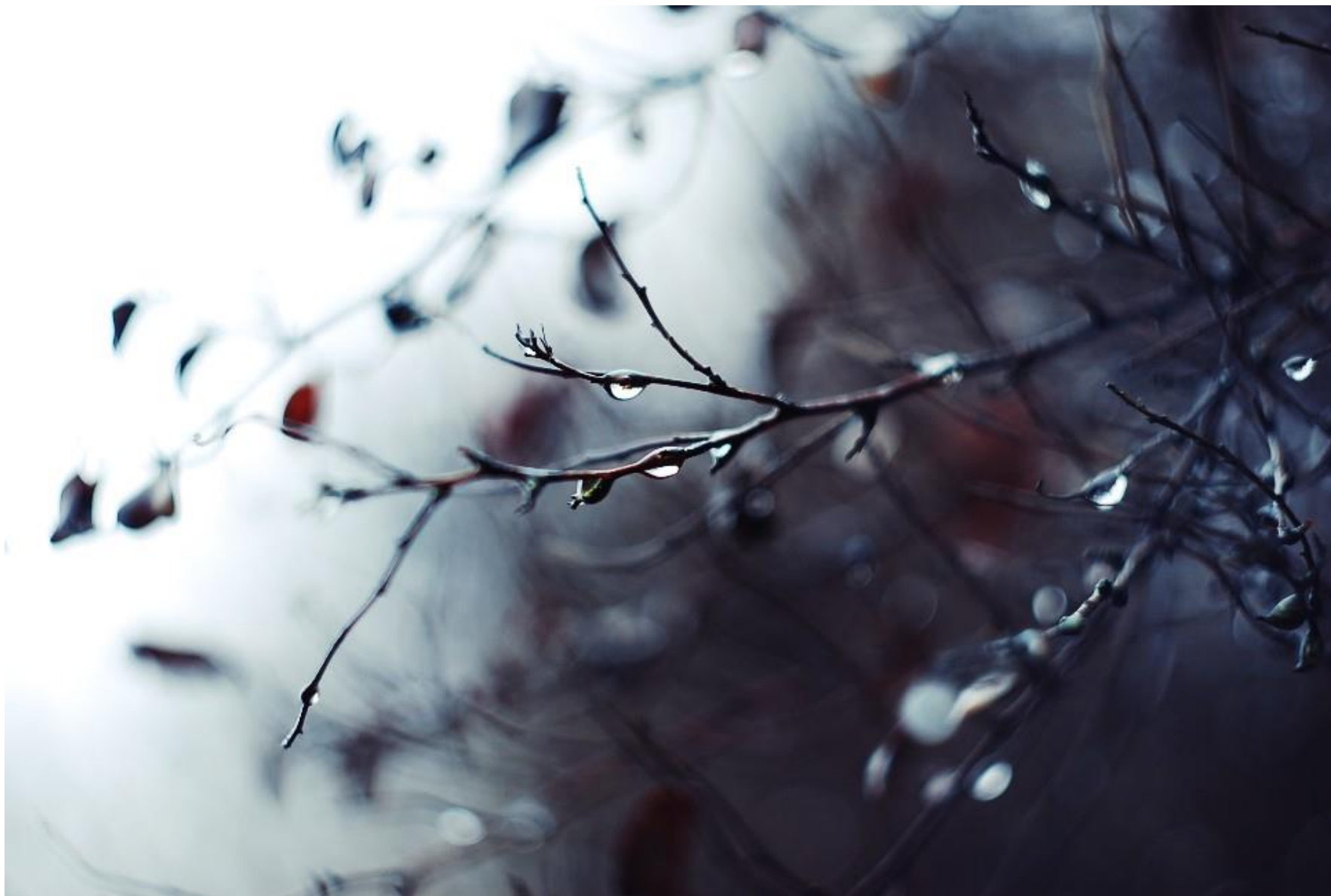

Mozgás

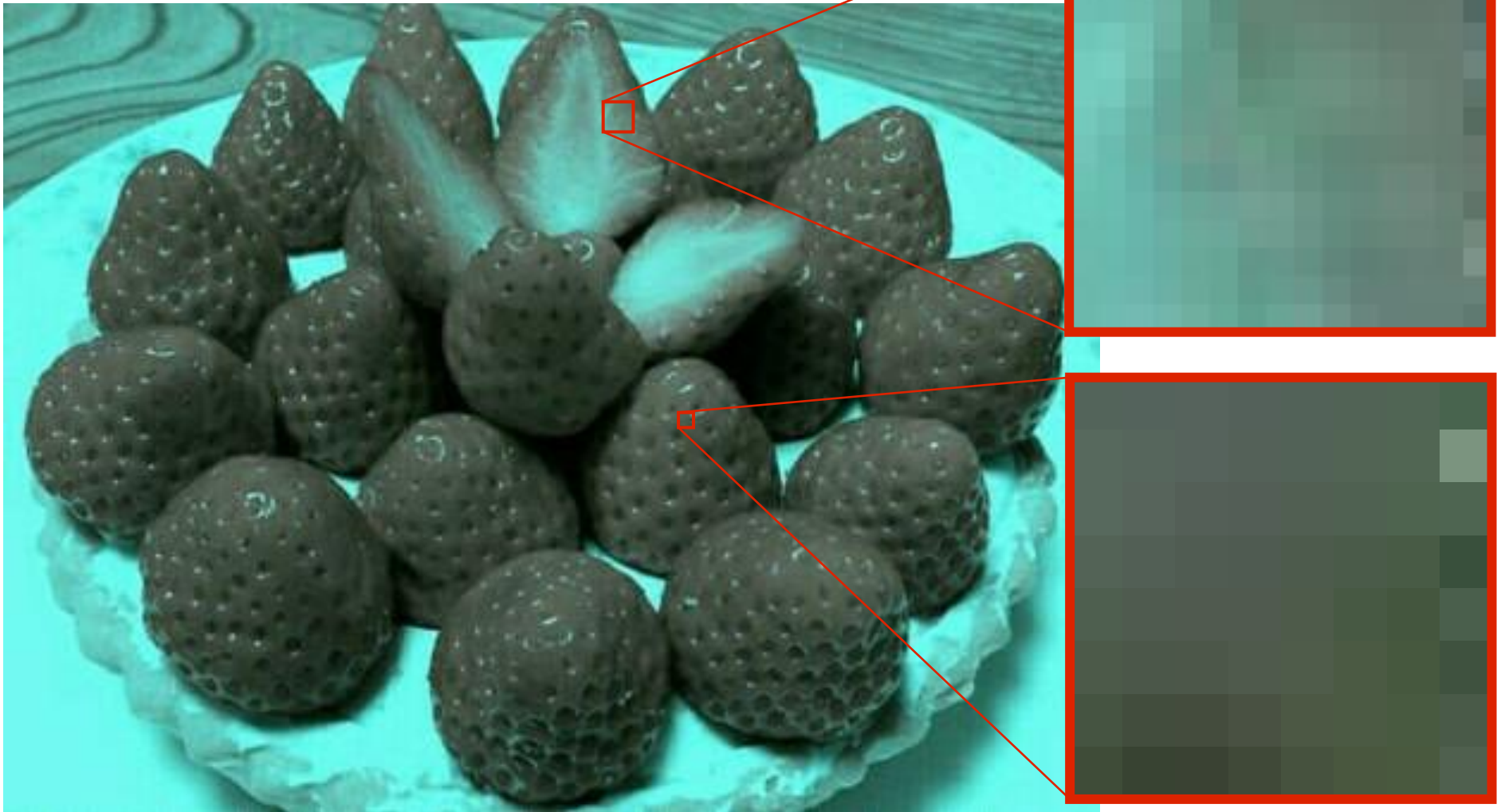
Fókusz

Érzékelt szín

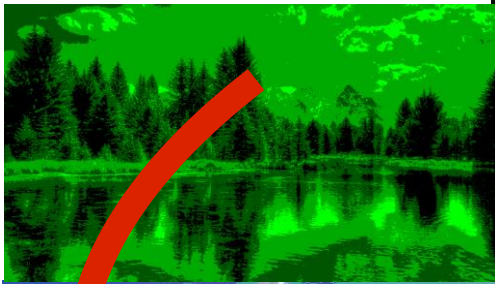
Színkomponensek szerepe

Színterminológusok szerepe

Zöld komponens 2 bit

Kék komponens 2 bit

Tárolás

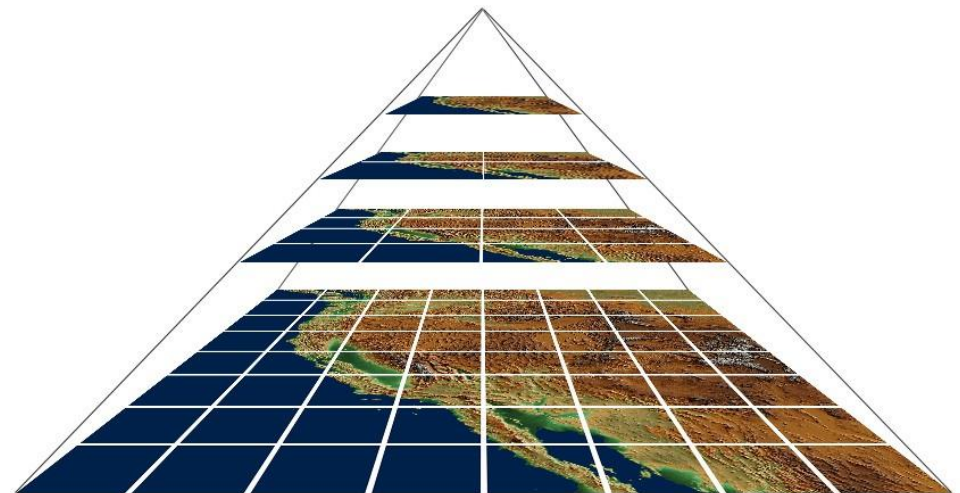
Kép (3648 x 2736 – 10MPx, színes): 30MB

Video (HD1080, 30fps, 1 óra): 672GB (1,5Gbit/sec)

CT (1000^3 , 12 bit): 1GB

Tömörítés: **emberi látás!**

HDD: 100-300 MB/sec

Képtartalom

[$I_0 I_1 I_2 I_3$] – block: 1B

[$R_0 G_0 B_0 R_1 G_1 B_1 R_2 G_2 B_2 \dots$] – block: 3B

[$R_0 G_0 B_0 - R_1 G_1 B_1 - R_2 G_2 B_2 - \dots$] – block: 4B

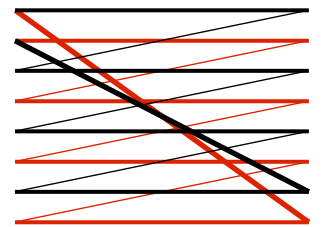
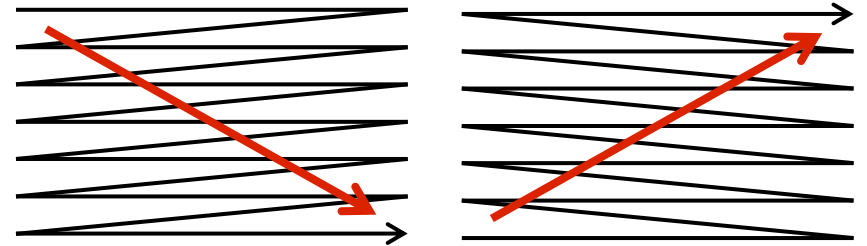
[$R_0 G_0 B_0 A_0 R_1 G_1 B_1 A_1 R_2 G_2 B_2 A_2 \dots$] – block: 4B

[$R_0 G_0 B_0 D_0 R_1 G_1 B_1 D_1 R_2 G_2 B_2 D_2 \dots$] – block: 4B

[$B_0 G_0 R_0 B_1 G_1 R_1 B_2 G_2 R_2 \dots$] – block: 3B **OpenCV!**

[{ $R_{5bit} G_{6bit} B_{5bit}$ }₀, { $R_{5bit} G_{6bit} B_{5bit}$ }₁...] – block: 2B

Kereső tábla (lookup table)

Formátumok

Tömörítetlen:

BMP, PNM

Veszteség nélkül:

GIF, JPEG-LS/2000, PNG, TIFF, *H.264 lossless...*

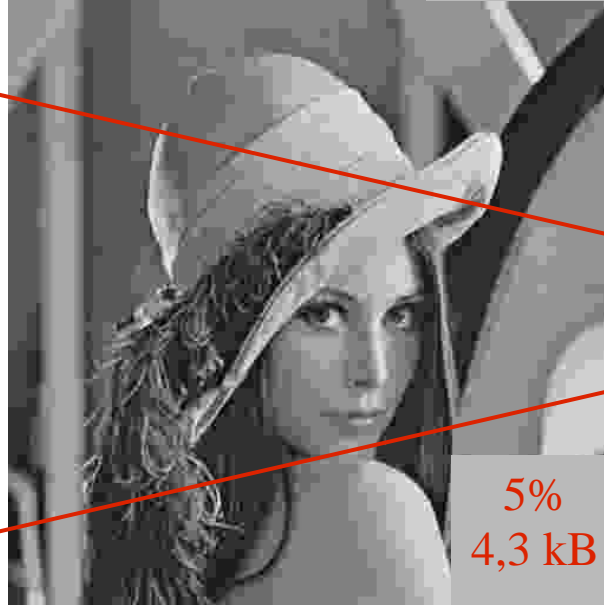
Veszteséges:

JPEG, PNG, *H.264...*

Konténer formátumok:

(PNG), TIFF, AVI, MOV, MP4, OGG, WMV...

JPEG tömörítés

RGB

(R, G, B)

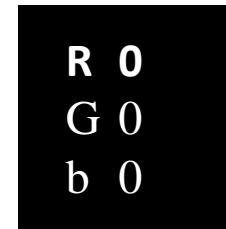
8 biten 0-255

0.0-1.0

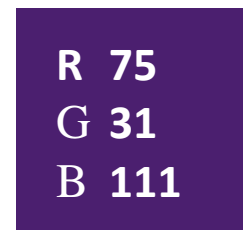
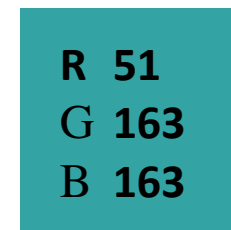
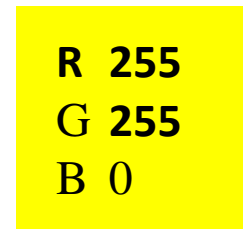
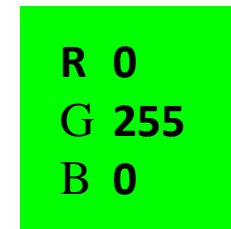
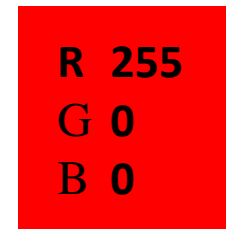
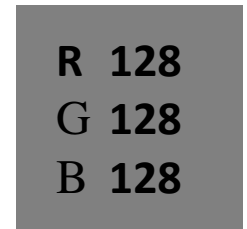
0%-100%

#rrggbb

Hexadecimális érték

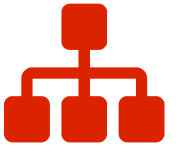

R 255
G 255
B 255

Színtérkonverzió

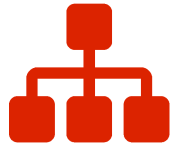
Szürkeárnyalatosítás

$$I = G_c \cdot [R \quad G \quad B]$$

Többszínű képek

$$\begin{bmatrix} S_1 \\ S_2 \\ S_3 \end{bmatrix} = C \cdot \begin{bmatrix} R \\ G \\ B \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} R \\ G \\ B \end{bmatrix} = C^{-1} \cdot \begin{bmatrix} S_1 \\ S_2 \\ S_3 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} S_1 \\ S_2 \\ S_3 \\ 1 \end{bmatrix} = C_{4 \times 4} \cdot \begin{bmatrix} R \\ G \\ B \\ 1 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} R \\ G \\ B \\ 1 \end{bmatrix} = C_{4 \times 4}^{-1} \cdot \begin{bmatrix} S_1 \\ S_2 \\ S_3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Szürkeárnyalatosítás

Luma (Y) [**0.299 0.587 0.114**] [0.30 0.59 0.11]

BT709 [**0.2125 0.7154 0.0721**]

RMI [**0.5 0.419 0.081**]

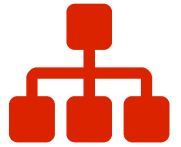
Intenzitás [**1/3 1/3 1/3**]

Csatorna **R/G/B** csatorna

Value $V = \max(R, G, B)$

Luminance $L = \frac{\max(R, G, B) + \min(R, G, B)}{2}$

Kamera színterek

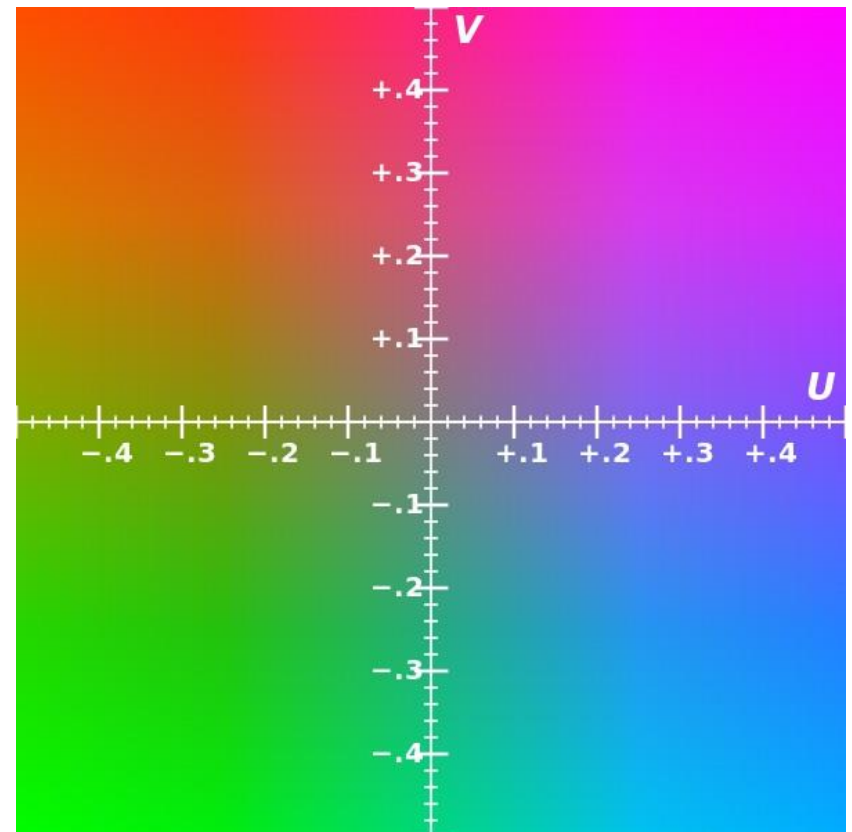
$$C_{YUV} = \begin{bmatrix} 0.299 & 0.587 & 0.114 \\ -0.147 & -0.289 & 0.436 \\ 0.615 & -0.515 & -0.100 \end{bmatrix}$$

$$C_{YIQ} = \begin{bmatrix} 0.299 & 0.587 & 0.114 \\ 0.596 & -0.274 & -0.322 \\ 0.211 & -0.523 & 0.312 \end{bmatrix}$$

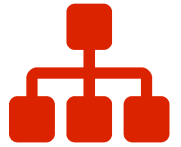
$$R = Y + 1,140 \cdot V$$

$$G = Y - 0,394 \cdot U - 0,581 \cdot V$$

$$B = Y + 2,032 \cdot U$$

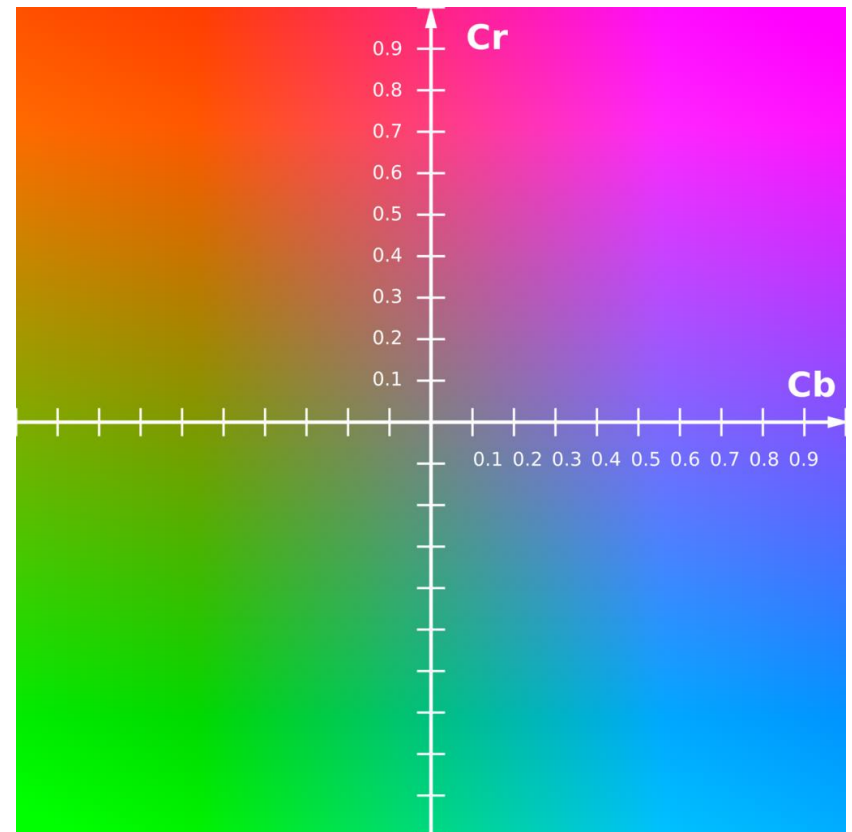
Tömörítés (JPEG)

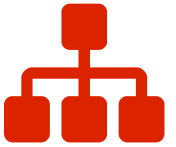
$$C_{YCbCr} = \begin{bmatrix} 0.299 & 0.587 & 0.114 & 0 \\ -0.168736 & -0.331264 & 0.5 & 128 \\ 0.5 & -0.418688 & -0.081312 & 128 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

(Y,Cb,Cr: 8 bit pozitív)

$$\begin{aligned} R &= Y + 1,402 \cdot (C_R - 128) \\ G &= Y - 0,34414 \cdot (C_B - 128) \\ &\quad - 0,71414 \cdot (C_R - 128) \\ B &= Y + 1,772 \cdot (C_B - 128) \end{aligned}$$

HSV

$$V = \max(R, G, B)$$

if $V \stackrel{?}{=} 0$ then $H = S = 0$; exit

$$m = \min(R, G, B)$$

$$S = \frac{V - m}{V}$$

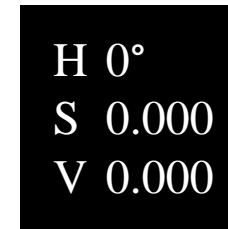
if $S \stackrel{?}{=} 0$ then $H = 0$; exit

$$c_r = \frac{V - R}{V - m}; c_g = \frac{V - G}{V - m}; c_b = \frac{V - B}{V - m}$$

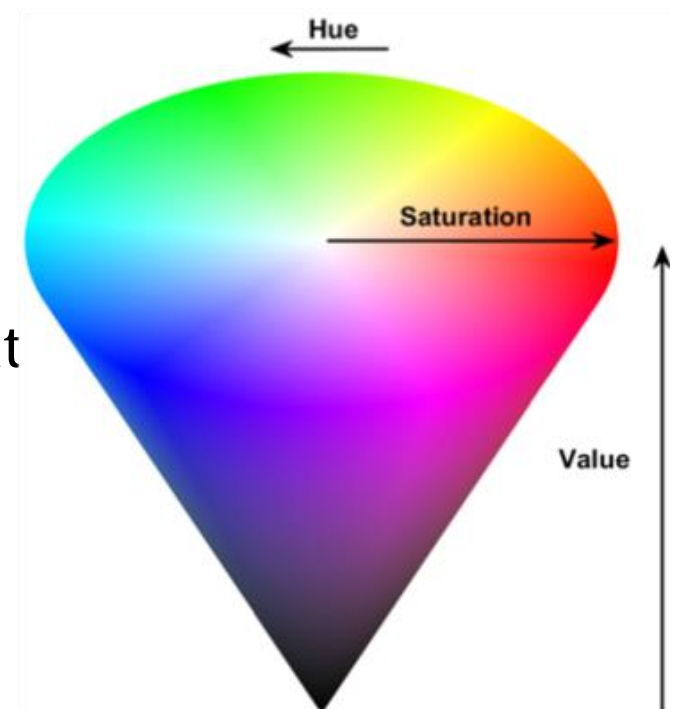
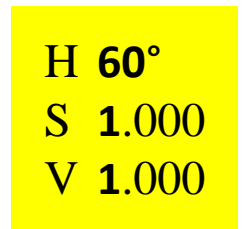
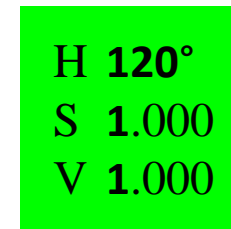
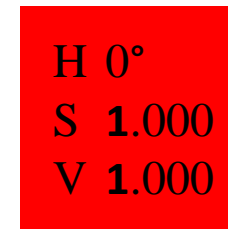
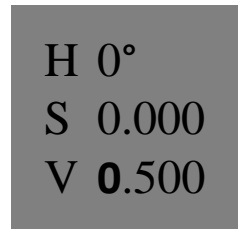
if $R \stackrel{?}{=} V$ then $H = 60 \cdot (c_b - c_g) \bmod 360$; exit

if $G \stackrel{?}{=} V$ then $H = 120 + 60 \cdot (c_r - c_b)$; exit

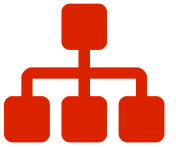
if $B \stackrel{?}{=} V$ then $H = 240 + 60 \cdot (c_g - c_r)$; exit

H 0°
S 0.000
V 1.000

HSL

$$mx = \max(R, G, B); mn = \min(R, G, B)$$

$$L = \frac{mx + mn}{2}$$

if $mx \stackrel{?}{=} mn$ then $H = S = 0$; exit

$$S = \frac{mx - mn}{1 - |2L - 1|}$$

$$c_r = \frac{G - B}{mx - mn}; c_g = \frac{B - R}{mx - mn}; c_b = \frac{R - G}{mx - mn}$$

if $R \stackrel{?}{=} mx$ then $H = 60 \cdot c_r \bmod 360$; exit

if $G \stackrel{?}{=} mx$ then $H = 120 + 60 \cdot c_g$; exit

if $B \stackrel{?}{=} mx$ then $H = 240 + 60 \cdot c_b$; exit

H 0°
S 0.000
L 0.000

H 0°
S 0.000
L 1.000

H 0°
S 0.000
L 0.500

H 0°
S 1.000
L 0.500

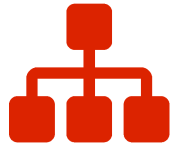
H 120°
S 1.000
L 0.500

H 60°
S 1.000
L 0.500

H 180°
S 0.523
L 0.420

H 273°
S 0.563
L 0.278

HSI

$$m = \min(R, G, B)$$

$$I = \frac{R + G + B}{3}$$

if $I \stackrel{?}{=} 0$ then $H = S = 0$; exit

$$S = 1 - m \cdot \frac{3}{R + G + B}$$

if $S \stackrel{?}{=} 0$ then $H = 0$; exit

$$H = \begin{cases} \cos^{-1} z & \text{ha } G \geq R \\ 2\pi - \cos^{-1} z & \text{ha } G < R \end{cases}$$

$$z = \frac{2B - G - R}{2 \cdot \sqrt{R^2 + G^2 + B^2 - RG - RB - GB}}$$

H 0°
S 0.000
I 0.000

H 0°
S 0.000
I 1.000

H 0°
S 0.000
I 0.500

H 0°
S 1.000
I 0.333

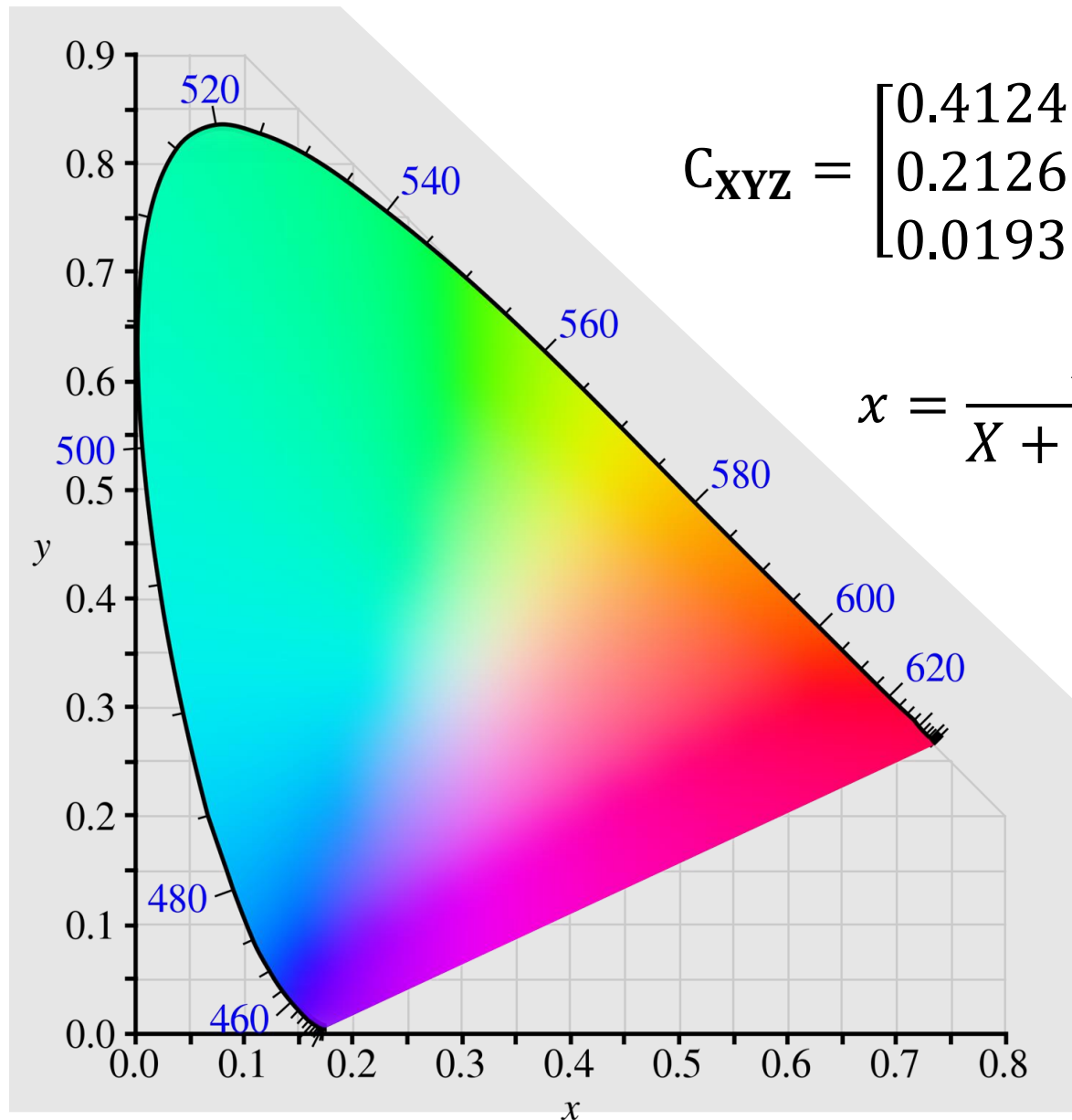
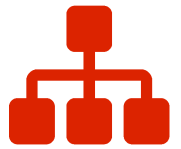
H 120°
S 1.000
I 0.333

H 60°
S 1.000
I 0.667

H 180°
S 0.594
I 0.494

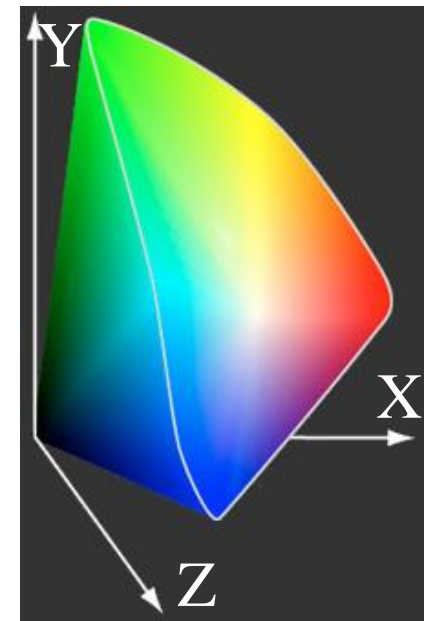
H 273°
S 0.571
I 0.282

CIE XYZ

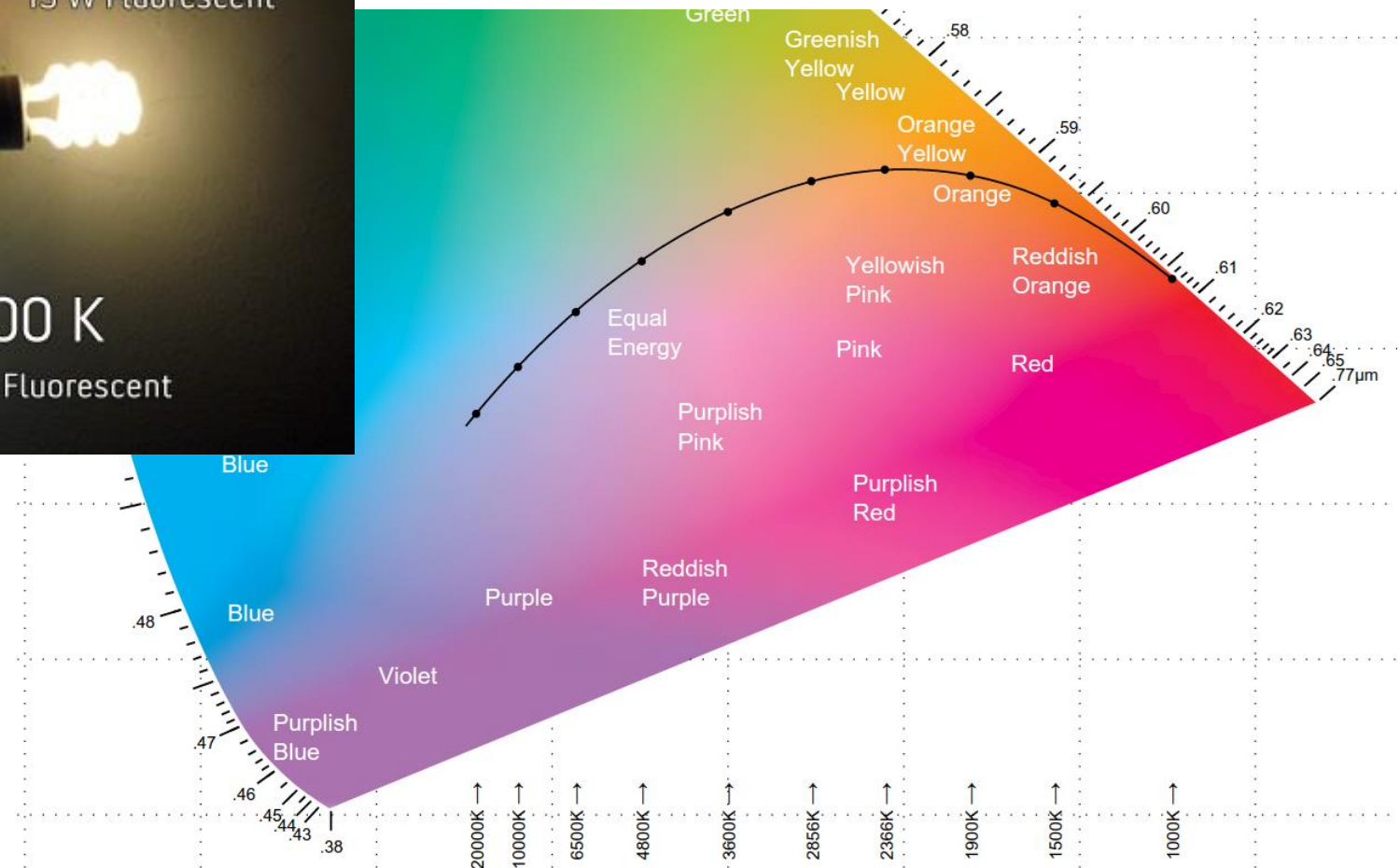
$$C_{XYZ} = \begin{bmatrix} 0.412453 & 0.35758 & 0.180423 \\ 0.212671 & 0.71516 & 0.072169 \\ 0.019334 & 0.119193 & 0.950227 \end{bmatrix}$$

$$x = \frac{X}{X + Y + Z}; \quad y = \frac{Y}{X + Y + Z}$$

Színhőmérséklet

Szín tér kihasználtsága

